

Waasan Päivälehti

Photo Supplement

Wasa Dagblad Wasa Daily

Elin Danielson-Gambogi

1861 - 1919

Elin Danielson-Gambogi (1861-1919)

Photograph of the Finnish painter Elin Danielson-Gambogi (1880)

Ateljé Uno Rosendahl / Museiverket.

Public domain

TAIDE

Taiteilija Elin Danielson-Gambogi jälleen valokeilassa

YKSI SUOMEN omaleimaisimmista mutta pitkään huomiotta jääneistä taiteilijoista, Elin Danielson-Gambogi (1861–1919), on nyt saanut uutta huomiota. Kiinnostus on herännyt erityisesti sen jälkeen, kun kirjailija Salla Leponiemi julkaisi hiljattain kirjan hänen elämästään ja taiteellisuudestaan.

Danielson-Gambogi oli urauurtava taiteilija, joka tunnettiin yhtä paljon tinkimättömästä elämäntyylistään kuin maalaus-taiteestaan. Hän matkusti yksin ympäri Eurooppaa, etsi suurkaupunkien vilskettä ja nautti ravintoloista, joissa hän ei epäröinyt polttaa, syödä ostereita ja osallistua iltajuhliin. Hän eli niin kuin halusi – elämää, jota leimasi vapaus ja itsenäisyys, kaukana tuon ajan naisten konventioista.

Hänen itsenäisyytensä aiheutti kitkaa myös työelämässä. Opettajana häntä pidettiin liian boheemina ja itsekkäänä, eikä häntä suuresta tietämyksestään huolimatta koskaan valittu taidekoulun maalausosaston johtajaksi. Silti kukaan ei voinut kyseenalaistaa hänen taiteellista lahjakkuuttaan. Danielson-Gambogia pidettiin yhtenä sukupolvensa parhaista.

Eniten keskustelua herätti usein hänen motiivinsa. Hän maalasi aiheita, joita ei pidetty ”sopivina” naisen kuvattavaksi – jokapäiväisiä kohtauksia, intiimejä hetkiä, joskus raakuudella, joka rikkoi ajan esteettisiä normeja. Yksi hänen kuuluisimmista teoksistaan, ”After Breakfast”, osoittaa juuri tämän omaleimaisuuden. Maalaus teki suoralla ja samalla hiljaisella realismillaan voimakkaan vaikutuksen aikalaisiin ja herätti sekä ihailua että tyrmistystä.

Nykyään Elin Danielson-Gambogi erottuu taiteellisen vapauden edelläkävijänä ja naistaiteilijoiden edelläkävijänä, jotka kieltäytyivät rajoittamisesta. Leponiemen kirja korostaa paitsi hänen taidettaan, myös hänen elämänsä, jota leimasi rohkeus, uteliaisuus ja halu haastaa konventioita.

Näyttelyiden, uuden tutkimuksen ja taidekriitikoiden lisääntyneen kiinnostuksen myötä Danielson-Gambogi ottaa taidehistoriassa paikan, joka häneltä on pitkään evätty.

Aamiasen jälkeen

Elin Danielson-Gambogin vuonna 1888 maalattu ”Aamiasen jälkeen” oli aikansa silmiinpistävä ja provosoiva teos, joka herätti aiheensa vuoksi huomattavaa kriittistä kommenttia.

Maalaus kuvaa nuorta naista, näennäisesti pii-kaa tai palvelijaa, kotiympäristössä. Hänet näy-

tetään istumassa, savuke kädessään ja käsinkosketeltava väsymyksen tai ehkä krapulan tunne.

Tuolloin yhteiskunnalliset normit sanelivat tietyn säädyllisyyden, erityisesti naisten kuvaamisessa. Monet pitivät nuorta naista, erityisesti alempana yhteiskuntaluokkaan kuuluvaa naista, joka tupakoi ja osoitti krapulan merkkejä, erittäin sopimattomana ja skandaalimaisena.

Kriitikoiden reaktiot keskittyivät usein kohtauksen koettuun mauttomuuteen ja moraalittomuuteen. He näkivät sen poikkeamisena taiteesta yleisestä idealisoidusta naiskuvauksesta ja joidenkin mielestä järkähtämättömänä, ehkä jopa tuomitsevana katsauksena elämän todellisuuteen.

Danielson-Gambogi tunnettiin kuitenkin realistisesta lähestymistavastaan ja kiinnostuksestaan kuvata tavallisten ihmisten, usein naisten, elämää rehellisesti. ”After Breakfast” voidaan nähdä rohkeana kannanottona aikakaudella vallitsevaa sentimentalismia ja tekopyhyyttä vastaan. Se haastoi katsojat kohtaamaan jokapäiväisen elämän vähemmän hohdokkaan puolen ja pakotti heidät kyseenalaistamaan oletuksensa luokasta, sukupuolesta ja moraalista.

Maalausta ympäröivä kiista, vaikka se ehkä järkytti nyky-yleisöä, vahvisti lopulta Danielson-Gambogin mainetta edistyskellisenä ja rohkeana taiteilijana, joka uskalsi kuvata kaunistelumatonta totuutta, vaikka se oli epämiellyttävää.

KUVA: Wikimedia Commons, Public Domain

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Old Provençal Woman (1880-1889)

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Ung moder (1885)

KONST

Konstnären Elin Danielson-Gambogi åter i rampljuset

EN AV FINLANDS mest egenartade men länge förbisedda konstnärer, Elin Danielson-Gambogi (1861–1919), får nu förnyad uppmärksamhet. Intresset har väckts särskilt efter att författaren Salla Leponiemi nyligen publicerat en bok om hennes liv och konstnärskap.

Danielson-Gambogi var en banbrytande konstnär, lika känd för sin kompromisslösa livsstil som för sitt måleri. Hon reste ensam genom Europa, sökte sig till storstädernas myller och trivdes i restauranger, där hon inte tvekade att röka, äta ostron och delta i nattliga fester. Hon levde som hon ville – ett liv präglad av frihet och självständighet, långt från tidens kvinnliga konventioner.

Hennes självständighet skapade också friktion i det professionella livet. Som lärare sågs hon som alltför bohemisk och självsvåldig, och trots sitt stora kunnande valdes hon aldrig till ledare för konstskolans målavdelning. Ändå kunde ingen ifrågasätta hennes konstnärliga begåvning. Danielson-Gambogi räknades till de allra främsta i sin generation.

Det som väckte mest diskussion var ofta hennes motiv. Hon målade motiv som inte ansågs ”passande” för en kvinna att skildra – vardagliga scener, intima ögonblick, ibland med en råhet som bröt mot tidens estetiska normer. Ett av hennes mest kända verk, ”Efter frukosten”, visar just denna särprägel. Målningen, med sin direkta och samtidigt stillsamma realism, gjorde starkt intryck på samtiden och väckte både beundran och bestörtning.

Idag framstår Elin Danielson-Gambogi som en pionjär för konstnärlig frihet och en föregångare för kvinnliga konstnärer som vägrade låta sig begränsas. Leponiemis bok belyser inte bara hennes konst utan också det liv som präglades av mod, nyfikenhet och en vilja att utmana konventioner.

Med utställningar, ny forskning och ökat intresse från konstkritiker håller Danielson-Gambogi på att inta den plats i konsthistorien som länge förnekats henne.

Efter frukosten

Elin Danielson-Gambogis ”Efter frukosten”, målad 1888, var ett drabbande och provokativt verk för sin tid, som på grund av sitt ämne väckte stor kritik.

Målningen föreställer en ung kvinna, till synes en piga eller tjänare, i hemmiljö. Han

sitter med en cigarett i handen och en påtaglig känsla av trötthet eller kanske baksmälla.

På den tiden dikterade sociala normer en viss anständighet, särskilt när det gällde skildringen av kvinnor. En ung kvinna, särskilt en kvinna från en lägre samhällsklass, som rökte och visade tecken på baksmälla, ansågs av många vara mycket olämplig och skandalös.

Kritikernas reaktioner fokuserade ofta på den upplevda vulgariteten och omoralen på scenen. De såg den som ett avsteg från den idealiserade framställningen av kvinnor i konsten och, enligt vissa, som en orubblig, kanske till och med dömande blick på livets verklighet.

Danielson-Gambogi var dock känd för sin realistiska inställning och sitt intresse för att ärligt skildra vanliga människors, ofta kvinnors, liv. ”After Breakfast” kan ses som ett djärvt ställningstagande mot tidens sentimentalitet och hyckleri. Den utmanade tittarna att konfrontera den mindre glamorösa sidan av vardagen och tvingade dem att ifrågasätta sina antaganden om klass, kön och moral.

Kontroversen kring målningen, som kanske chockade den moderna publiken, cementerade så småningom Danielson-Gambogis rykte som en progressiv och modig konstnär som vågade skildra den osminkade sanningen, även när den var obekvämt.

BILD: Wikimedia Commons, Public Domain

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Musikern (Oskar Ilmari Florell), cirka 1902 - 1911

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Självporträtt, 1900

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Tyttö valkoisessa hilkassa Flicka i vit hätta Girl in white bonnet

Artist Elin Danielson-Gambogi back in the spotlight

ONE OF FINLAND's most distinctive but long-overlooked artists, Elin Danielson-Gambogi (1861–1919), is now receiving renewed attention. The interest has been aroused especially after the author Salla Leponiemi recently published a book about her life and artistry.

Danielson-Gambogi was a pioneering artist, known as much for his uncompromising lifestyle as for his painting. She travelled alone through Europe, sought out the bustle of the big cities and enjoyed restaurants, where she did not hesitate to smoke, eat oysters and participate in nightly parties. She lived as she wanted – a life characterized by freedom and independence, far from the female conventions of the time.

Her independence also created friction in professional life. As a teacher, she was seen as too bohemian and self-indulgent, and despite her great knowledge, she was never chosen as head of the art school's painting department. Still, no one could question her artistic talent. Danielson-Gambogi was considered one of the very best of his

generation.

What aroused the most discussion was often her motives. She painted subjects that were not considered "appropriate" for a woman to depict – everyday scenes, intimate moments, sometimes with a rawness that violated the aesthetic norms of the time. One of her most famous works, "After Breakfast", shows precisely this distinctiveness. The painting, with its direct and at the same time quiet realism, made a strong impression on the contemporaries and aroused both admiration and dismay.

Today, Elin Danielson-Gambogi stands out as a pioneer of artistic freedom and a pioneer of female artists who refused to be limited. Leponiemi's book not only highlights her art, but also her life that was characterized by courage, curiosity and a willingness to challenge conventions.

With exhibitions, new research and increased interest from art critics, Danielson-Gambogi is taking the place in art history that has long been denied her.

After Breakfast

Elin Danielson-Gambogi's "After Breakfast", painted in 1888, was a striking and provocative work for its time, which attracted great criticism because of its subject matter.

The painting depicts a young woman, se-

emingly a maid or servant, in a home environment. He sits with a cigarette in his hand and a palpable feeling of fatigue or perhaps a hangover.

At that time, social norms dictated a certain decency, especially when it came to the portrayal of women. A young woman, especially a woman from a lower social class, who smoked and showed signs of a hangover, was considered by many to be very inappropriate and scandalous.

Critics' reactions often focused on the perceived vulgarity and immorality on stage. They saw it as a departure from the idealized representation of women in art and, according to some, as an unwavering, perhaps even judgmental, look at the reality of life.

However, Danielson-Gambogi was known for his realistic attitude and his interest in honestly portraying the lives of ordinary people, often women. "After Breakfast" can be seen as a bold stand against the sentimentality and hypocrisy of the time. It challenged viewers to confront the less glamorous side of everyday life and forced them to question their assumptions about class, gender, and morality.

The controversy surrounding the painting, which perhaps shocked modern audiences, eventually cemented Danielson-Gambogi's reputation as a progressive and courageous artist who dared to portray the unvarnished truth, even when it was uncomfortable.

IMAGE: Wikimedia Commons, Public Domain

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Kehrääjä Spinnerskan The Spinner

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Naisen muotokuva Kvinnoporträtt Portrait of a lady

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Balda-tädin ajanviete Aunt Balda's Pastime

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Omake Omalma Omalma Self-portrait

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Tyttö uunin edessä En flicka framför kakelugnen A girl by the oven

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Portrait of Hilma Westerholm 1888

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Portrait of Hanna Rönnerberg

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Portrait of Walborg Jacobsson-Eager (1890)

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Kotiinpaluu iltavalossa På Hemväg i Aftonljus On the Way Home in the Evening Light (1901)

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Nuoren naisen muotokuva Porträtt av en ung dam Portrait of a young woman (1911)

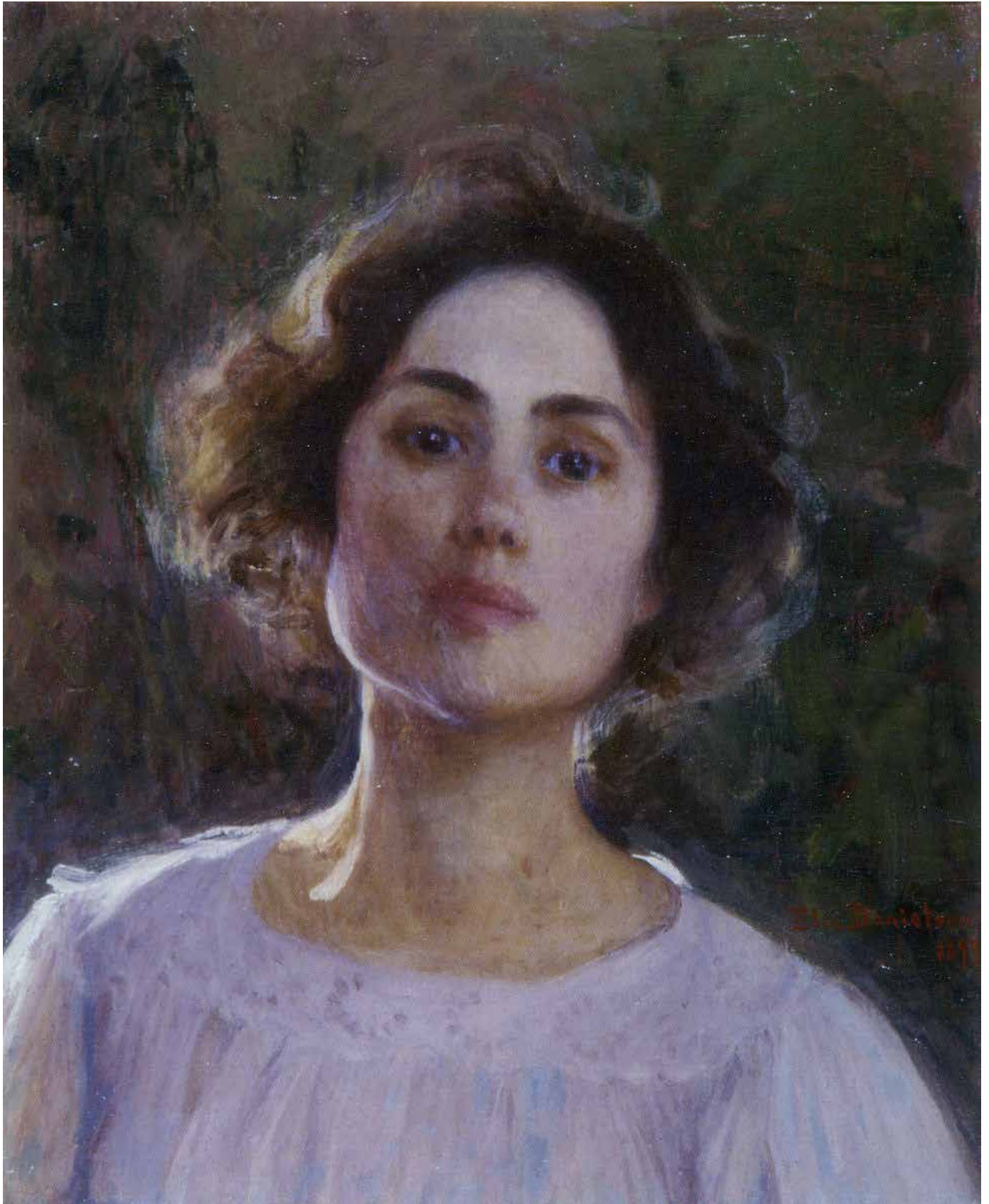

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Jesus siunaa lapsia. Elin Danielson-Gambogin maalaama Ahlaisten kirkon alttaritaulu, maalattu Pariisissa.1888.

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Self-Portrait (1899)

Elin Danielson-Gambogi

3.9.1861, Noormarkku

31.12.1919, Antignona, Italia

Perunannostajat Potato Harvesters (1893)

